

Pedagogisointi viheliäisen talousvallan työstämisenä

Sosiaalipedagogiikan päivät 9.4.2015

Tuomo Alhojärvi

Talousvalta ja tiedon performatiivisuus

Representaatioista performatiivisuuteen.

Esidiskursiivisesta ja omalakisesta taloudesta talouteen, joka on aina muotoutumisen ja tekemisen tilassa.

Tiedämme (suunnilleen) mistä puhutaan, kun puhutaan taloudesta, koska tiedämme (suunnilleen) mihin "taloudella" kulloinkin viitataan.

Ei pelkkiä sanoja, vaan kysymys on siitä kuka ja miten voi (legitiimisti) puhua. Diskursiivinen kietoutuu materiaaliseen performatiivisuuteen.

Mitkä talouskäytännöt ja -tiedot ovat normin mukaisia.

Keskeistä toisto ja performatiivisuuden unohtaminen/piilottaminen.

Tämä ajattelu ei ole taustalleen salaliittoa: performatiivisuus on ennemminkin kaiken tiedon luonne (kuvaavuuden/edustavuuden rinnalla), ei tiettyjen tietäjien strategia (vaikka sitä voi niinkin käyttää).

“Totuus ei ole jotain joka voidaan löytää. Se on jotain joka täytyy luoda.”

(Kari Aronpuro 2014)

Kuitenkin taloustiedon kohdalla tiettyjä omintakeisia, historiallisesti spesifejä muotoja.

Taloustiedon taakka

harvain tieto

sukupuolittunut tieto & intersektionaalisuus

talouden omalakisuus

taloustieteilijät lääkäreinä/insinööreinä

taloustiedon paikat

paikaton taloustieto

energiaton & ekologiaton tieto

yksi tieto

Talouden pedagogisointi

Pedagogisointi tässä merkitsee ongelmallistamista, ilmiön avaamista kriittiselle tarkastelulle ilman kiirettä avointen kysymysten sulkemiseen.

*“The point here is (...) that **democracy as such is problematic. And problematic means just that: permanently open**”*

(Nunes 2005)

Miten ottaa pedagoginen vastuu taloustiedon ja -käytäntöjen koulivasta luonteesta?

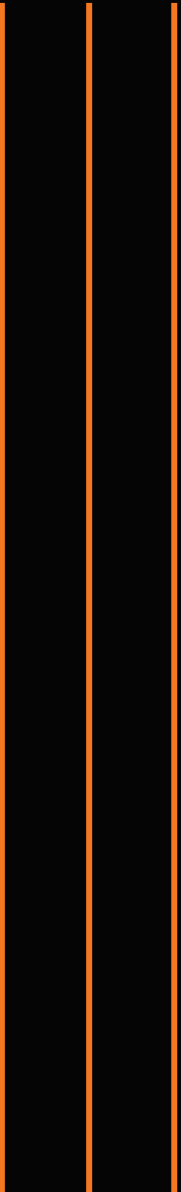
Miten tehdä taloustiedosta niin epäilyttävää kuin se ansaitsisi (taakkojensa valossa)?

Ja miten performatiivisuuden ajatusta voi hyödyntää toisenlaisten talouksien rakentamisessa?

”Tasa-arvo ei ole päämäärä, jonka hallitukset ja yhteiskunnat voivat onnistua saavuttamaan. Tasa-arvoisuuden asettaminen päämääräksi tarkoittaa sen luovuttamista edistyksen pedagogiikoille, jotka loputtomasti vain kasvattavat nykytilan ja päämäärän välimatkaa, jonka ne lupasivat poistaa. **Tasa-arvo on perusoletus, perimmäinen aksioma – tai se ei ole mitään.**”

(Rancière, suom. Huttunen 2012)

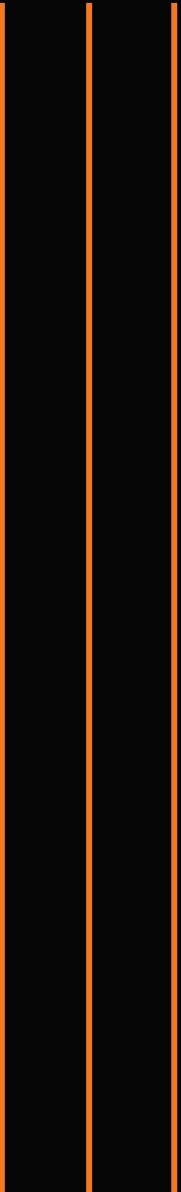

” What stultifies the common people is not the lack of instruction, but the belief in the inferiority of their intelligence”

(Rancière 1991: 39)

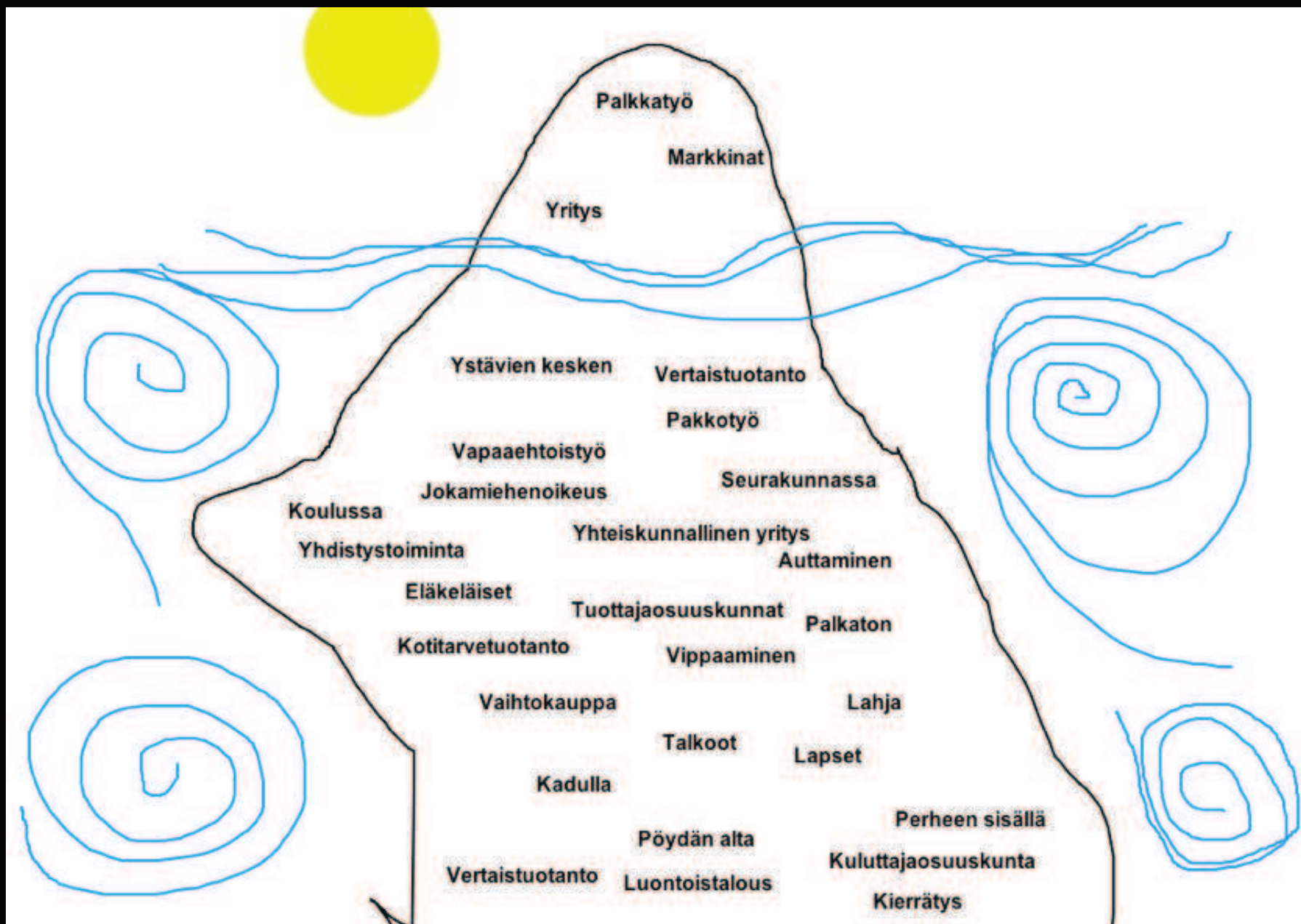
”Minua jaksaa yhä hämmästyttää, että vaikka feminististä tekstiä tuotetaan niin paljon, tuotetaan kuitenkin niin vähän sellaista feminististä teoriaa, joka pyrkii puhumaan naisille, miehille ja lapsille siitä, **miten voisimme muuttaa elämäämme ryhtymällä toteuttamaan feminismiä käytännössä.**”

(hooks 2007)

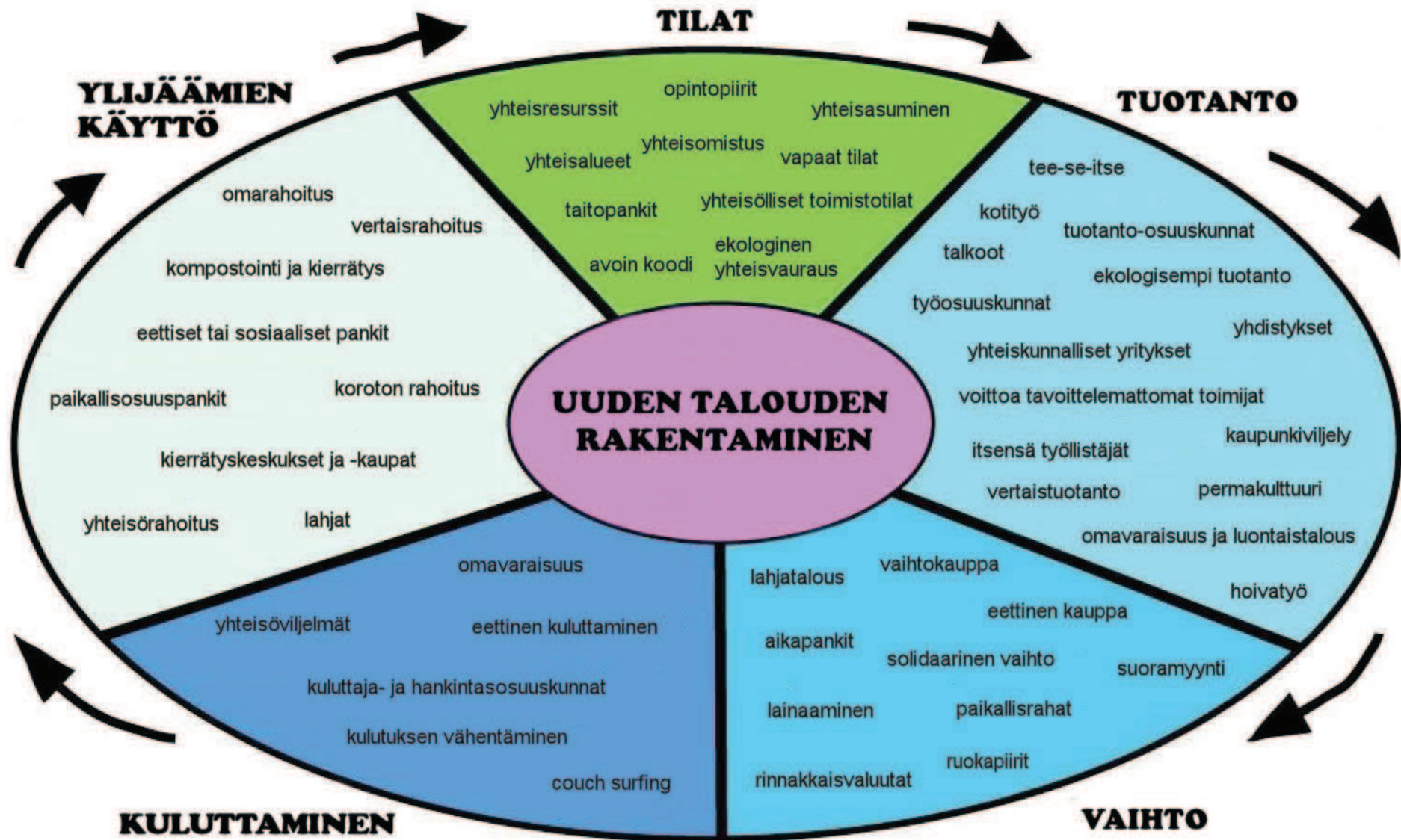

”The practice of weak theorizing involves refusing to extend explanation too widely or deeply, **refusing to know too much**. Weak theory could not know that social experiments are doomed to fail or destined to reinforce dominance; it could not tell us that the world economy will never be transformed by the disorganized proliferation of local projects.”

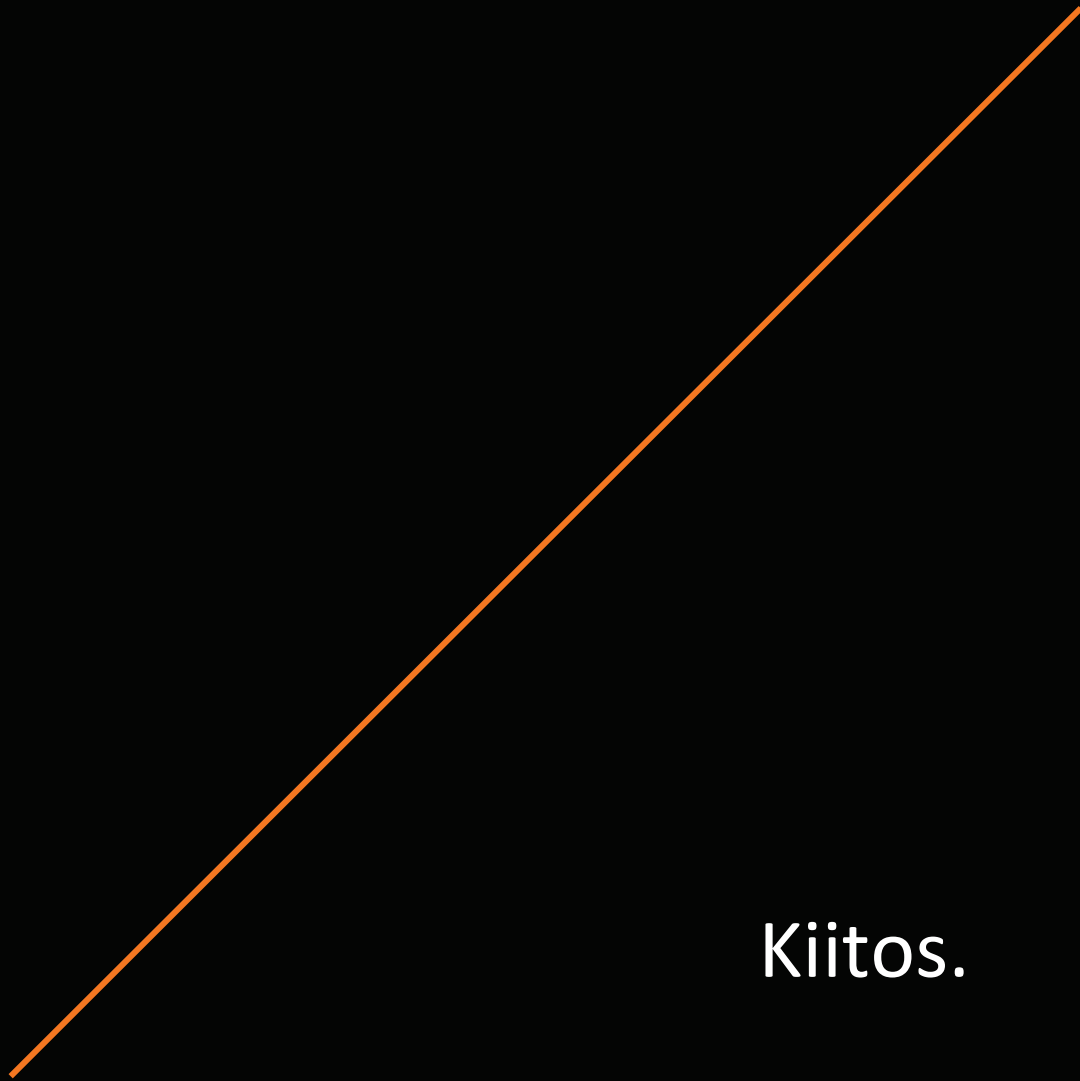
(J.K. Gibson-Graham 2008; Eve Sedgwickin heikosta teoriasta)

(Alhojärvi & Bruun 2013)

(ks. Alhojärvi ym. 2015)

Kiitos.

Kirjallisuus

- Alhojärvi, T. & O. Bruun (2013) Ajattelua perunan kanssa: Moninaisten talouksien ja ei-inhimillisen toimijuuden haasteita poliittiselle taloustieteelle. *Teoksessa* Eskelinen, T. & S. Heikkilä (toim.) *Talous ja arvo*. SoPhi, Jyväskylä.
- Alhojärvi, T., Rynänen, S., Toivakainen, N. & R. van der Wekken (2015) Solidaarisuustalous. *Teoksessa* Jakonen, M. & T. Silvasti (toim.) *Talouden uudet muodot*. Into, Helsinki.
- Aronpuro, K. (2014) pyydettyä. eli Miten ihmeessä kokoelmani ovat syntyneet. ntamo, Helsinki.
- Gibson-Graham, J.K. (2008) Diverse economies: performative practices for 'other worlds'. *Progress in Human Geography* 32 (5), 613-632.
- hooks, b. (2007) *Vapauttava kasvatus*. Kansanvalistusseura, Helsinki.
- Huttunen, R. (2012) Louis Althusser. Koulutuksen ideologisuudesta. *Teoksessa* Aittola, T. (toim.) *Kasvatussosiologian suunnannäyttäjiä*. Gaudeamus, Helsinki.
- Nunes, R. (2005) Nothing is what democracy looks like. Openness, horizontality and the movement of movements. *Teoksessa* Harvie, D., Milburn, K., Trott, B. & D. Watts (toim.) *Shut them down! The G8, Gleneagles 2005 and the Movement of Movements*. Dissent! & Autonomedia, Leeds & New York.
- Rancière, J. (1991) *The Ignorant Schoolmaster: Five lessons in Intellectual Emancipation*. Stanford University Press, Stanford.